

1 WWFT 10-stappenplan

Dit WWFT 10-stappenplan bevat de onderwerpen die opgenomen moeten worden in uw WWFT-kantoorbeleid.¹

A. Voorbereiding

Benoem een Compliance Officer WWFT en een Auditor WWFT.

B. Uitvoering

Stap 1

Vaststellen of werkzaamheden WWFT-plichtig zijn (art. 1 en 1a WWFT).

Bepaalde (beroeps)activiteiten maken dat bepaalde natuurlijke personen, vennootschappen of rechtspersonen kwalificeren als ‘instelling’ voor de WWFT, zoals het zijn van belastingadviseur en (bepaalde werkzaamheden van) notaris en advocaat.

Stap 2

Het identificeren van de cliënt (art. 3 en 8 WWFT); leg gegevens vast (art. 33 WWFT).

Het voorafgaand aan de dienstverlening opgave laten doen van de identiteit.

¹ Dit 10-stappenplan is voor het eerst verschenen in D. Kaya, D.S. Kolkman, B. Snijder-Kuipers en A.T.A. Tilleman, ‘Nieuwe witwaswetgeving van kracht. Veel nieuws onder de zon?’, *TOP*, september 2008, p. 205-211 en later aangevuld in B. Snijder-Kuipers, A.T.A. Tilleman en N. Roetert Steenbruggen, ‘Strengere eisen door nieuwe witwaswetgeving per 1 januari 2013!’, *TOP*, mei 2013, p. 98-103 en B. Snijder-Kuipers en A.T.A. Tilleman, ‘Aandachtspunten bij uitbesteding CDD’, *Tijdschrift voor Compliance*, februari 2015, p. 9-17. De vorige versie dateerde van oktober 2020 en de versie daarvoor van september 2018. De meest recente versie is uitgegeven door Sdu, in *TOP* 2023-3. Voor dit boek is deze versie verder bewerkt.

Stap 3

Het verifiëren van de identiteit van de cliënt (art. 3 en 8 WWFT); leg gegevens vast (art. 33 WWFT).

De opgegeven identiteit controleren aan de hand van een origineel identiteitsbewijs.

Stap 4

Vaststellen eigendoms- en zeggenschapsstructuur en identificatie en verificatie UBO (register) (art. 3 en 8 WWFT, art. 3 Uitvoeringsbesluit); leg gegevens vast (art. 33 WWFT).

Redelijke maatregelen moeten worden getroffen om inzicht te krijgen in de eigendoms- en zeggenschapsstructuur van de cliënt. Het gaat erom de structuur te kennen en te begrijpen.

Tevens is relevant wie de achterliggende belanghebbende/natuurlijk persoon is die, kort gezegd, uiteindelijk eigenaar is van of zeggenschap heeft over de cliënt. Elke entiteit heeft ten minste een Ultimate Beneficial Owner (UBO). Indien een entiteit geen echte UBO heeft, worden hoger leidinggevendenden als 'pseudo-UBO' aangemerkt.

De UBO of pseudo-UBO moet worden vastgesteld op basis van twee bronnen. Als eerste kan gebruik worden gemaakt van een UBO-verklaring en als tweede een uittreksel uit het UBO-register.

Indien een discrepantie wordt aangetroffen tussen de gegevens van kantoor en het UBO-register, heeft kantoor een terugmeldplicht aan het UBO-register bij de KVK (art. 10c WWFT). De terugmeldplicht blijft buiten toepassing indien een melding van een ongebruikelijk transactie is gedaan (art. 10c lid 3 WWFT).

Stap 5

PEP (art. 8 WWFT en art. 2 Uitvoeringsbesluit); leg gegevens vast (art. 33 WWFT).

Onderzoek of de cliënt of de UBO van de cliënt een politiek prominent persoon (PEP) is; dat wil zeggen een persoon die een hoge functie in het openbaar bestuur vervult of het afgelopen jaar vervulde. Indien een partner, ouder, kind, partner van kind of naast geassocieerde met de cliënt of UBO van de cliënt een dergelijke hoge functie vervult, wordt de cliënt of de UBO als PEP aangemerkt. Check internationale PEP-lijsten, internet of andere betrouwbare bron.

Stap 6

Maak een risicoanalyse en voer risicobeleid uit.

Vorm een oordeel over doel en aard van de zakelijke relatie, evenals de aard van de transactie en de herkomst en bestemming van middelen en het risico op witwassen of terrorismefinanciering. Deze stap vormt de kern van de WWFT.

Stap 7

Monitoring en onderzoek naar herkomst gelden (art. 3 WWFT); leg gegevens vast (art. 33 WWFT).

Continue aandacht voor het risicoprofiel van de cliënt. Monitoring kan niet worden uitbesteed. Doe onderzoek naar de herkomst en bestemming van de gelden die bij de transactie gebruikt worden.

Stap 8

Introductie cliënt (art. 5 en 10 WWFT); leg gegevens vast (art. 33 WWFT).

De cliënt wordt geïntroduceerd door een ander kantoor. Het kantoor kan de identificatie- en verificatiegegevens opvragen en overnemen, maar blijft zelf verantwoordelijk.

Stap 9

Ongebruikelijke transactie (art. 15 en 16 WWFT); leg gegevens vast (art. 33 WWFT).

Leidt het cliëntenonderzoek niet tot het gewenste resultaat of is de cliëntrelatie beëindigd? Zijn er indicaties dat de cliënt betrokken is bij witwassen of financieren van terrorisme (art. 16 lid 4 WWFT)? Overleg met door kantoor aangewezen personen. Leg overwegingen vast en bewaar deze. Is de conclusie dat sprake is van een ongebruikelijke transactie, volg stap 10.

Stap 10

Melden van een ongebruikelijke transactie (art. 16 WWFT); leg gegevens vast (art. 34 WWFT).

De ongebruikelijke transactie en alle relevante gegevens worden onverwijld gemeld bij Financial Intelligence Unit (FIU-Nederland). Bewaar een kopie van de melding en ontvangstbevestiging (direct digitaal filen na versturen en vastleggen).

WWFT compliance en audit 10-stappenplan

Dit compliance en audit 10-stappenplan is een aanvulling op het WWFT10-stappenplan.

Stap 1

Verplichte compliance officer (art. 2d lid 2 en 3 WWFT).

Het is afhankelijk van de aard en omvang van uw organisatie of u verplicht bent een onafhankelijke compliance officer aan te stellen. Raadpleeg de leidraad van uw toezichthouder.

Stel een reglement op dat anoniem intern melden over ongebruikelijke transacties mogelijk maakt indien u een compliance officer moet aanstellen (art. 20a WWFT).

Stap 2

Verplichte auditor (art. 2d lid 4 WWFT).

Het is afhankelijk van de aard en omvang van uw organisatie of u verplicht bent een onafhankelijke auditor aan te stellen. Raadpleeg de leidraad van uw toezichthouder.

Stap 3

Vaststellen taken en bevoegdheden compliance officer (art. 2d lid 2 en 3 WWFT).

De taak van de compliance officer is gericht op de naleving en implementatie van de WWFT. De compliance officer is verantwoordelijk voor de meldingen aan FIU-Nederland.

Stap 4

Vaststellen taken en bevoegdheden auditor (art. 2d lid 4 WWFT).

De taak van de auditor is het controleren van de naleving van de WWFT en het interne beleid. De auditor controleert de uitoefening van de compliance functie.

Stap 5

Stel een compliance programma vast.

Stel een (jaarlijks) compliance programma vast met aandachtspunten waaronder inhoud en validiteit van de risicoanalyse en het risicobeleid, acceptatie hoog risico cliënten, interne (anonieme) meldingen van

(potentieel) ongebruikelijke transacties, geheimhouding, (adequate) dossiervorming, opleidingsverplichting en doorlichtplicht, implementatie nieuwe wetgeving en evaluatie van het beleid.

Stap 6

Stel een auditprogramma vast.

Beoordeel de effectiviteit van de organisatie, inrichting en de volledigheid van de bedrijfsprocessen en kantoorprocedures. Denk hierbij aan procedures cliëntonderzoek, monitoring, meldplicht (interne meldprocedure), risicobeleid, risicomangement, opleidingsverplichting en doorlichtverplichting. Beoordeel aan de hand van dossiers de werking van de compliance functie. Leg dit vast in het (jaarlijkse) auditprogramma. Voor advocatuur en notariaat: besteed aandacht aan onderscheid WWFT-plichtige werkzaamheden en niet-WWFT-plichtige werkzaamheden.

Stap 7

Borg een effectieve en onafhankelijke compliance functie (art. 2d lid 2 WWFT).

Zorg voor voldoende functiescheiding. Dit betekent dat de personen die betrokken zijn bij de uitoefening van de compliance functie, niet betrokken zijn bij de activiteiten waarop zij toezicht houden.

Stap 8

Borg een effectieve en onafhankelijke auditfunctie (art. 2d lid 4 WWFT).

Zorg voor voldoende functiescheiding. Dit betekent dat de personen die betrokken zijn bij de uitoefening van de auditfunctie, niet betrokken zijn bij de compliance functie of verantwoordelijk zijn voor de dienstverlening van het kantoor (in de eerste lijn). Voorkomen moet worden dat de audit functionaris zich de facto zelf controleert.

Stap 9

Stel een opleidingsprogramma vast.

De compliance officer en de auditor moeten over voldoende kennis en expertise beschikken. Zorg voor juiste opleidingen ten aanzien van de WWFT voor iedereen met cliëntencontact, de compliance officer en de auditor.